[illegible] 5774

מסעי

ב

① רמב"ם הל' רוצח פרק א

4. The court is enjoined not to accept ransom from the murderer [to save him from execution].[12] Even if he gave all the money in the world, and even if the blood redeemer was willing to forgive him[13] [he should be executed].

[The rationale is that] the soul of the victim is not the property of the blood redeemer, but the property of the Holy One, blessed be He. [And He commanded, Numbers 35:31]: "Do not accept ransom for the soul of a murderer."

There is nothing that the Torah warned so strongly against as murder, as [*Ibid.*:33] states: "Do not pollute the land[14] in which you live, for blood will pollute the land."[15]

---

8. משנה סנהדרין נב.

A.

ז מצות הנסקלין : מתני' מצות הנשרפין
היו משקעין אותו בזבל עד ארכובותיו
ונותנין סודר קשה לתוך הרכה וכורך על
צוארו זה מושך אצלו וזה מושך אצלו עד
שפותח את פיו ומדליק את הפתילה וזורקה
לתוך פיו ויורדת לתוך מעיו וחומרת את בני
מעיו ר' יהודה אומר אף הוא אם מת בידם
לא היו מקיימין בו מצות שריפה אלא פותח את פיו *בצבת שלא כטובתו
ומדליק את הפתילה וזורקה לתוך פיו ויורדת לתוך מעיו וחומרת את בני
מעיו אמר רבי אלעזר (בן) צדוק מעשה בבת כהן אחת שזינתה והקיפוה
חבילי זמורות ושרפוה אמרו (לו) לו מפני שלא היה בית דין של אותה שעה
בקי : גמ' מאי פתילה *אמר רב מתנה פתילה של אבר מנא לן אתיא
שריפה שריפה מעדת קרח מה להלן שריפת נשמה וגוף קיים אף כאן שריפת
נשמה וגוף קיים רבי אלעזר אמר *אתיא שריפה שריפה מבני אהרן מה להלן

B. שם נב:

חלקה אימרתא בת טלי בת כהן שזינתה
הוא אקפה רב חמא בר טוביה חבילי
זמורות ושרפה אמר רב יוסף טעה בתרתי
טעה בדרב מתנה וטעה בדתניא *ובאת
אל הכהנים הלוים ואל השופט אשר יהיה
בימים ההם *בזמן שיש כהן יש משפט
בזמן שאין כהן אין משפט : אמר רבי אלעזר
ברבי צדוק מעשה בבת כהן שזינתה וכו' :
אמר רב יוסף בית דין של צדוקים הוה

9. רמב"ם הל' מילה פרק א' ו' וז"ל שם.

לשמנה : ז * לקח עבד גדול מן העכו"ם ולא רצה העבד למול מגלגלין עמו כל שנים עשר חדש, יתר על כן אסור לקיימו כשהוא ערל, אלא חוזר ומוכרו לעכו"ם, ואם התנה עליו מתחלה והוא אצל רבו העכו"ם שלא ימול אותו מותר לקיימו והוא ערל, ובלבד שיקבל עליו שבע מצות שנצטוו בני נח ויהיה כגר תושב, אבל אם לא קיבל עליו שבע מצות יהרג מיד, ואין מקבלים גר תושב אלא בזמן שהיובל נוהג : ח גר שנכנס לקהל ישראל חייב מילה תחלה,

השגת הראב"ד

*לקח עבד גדול מן העכו"ם כו' עד יהרג מיד : כתב הראב"ד ז"ל ימכר מיד אין לנו עתה להרוג איש עכ"ל :

4. שו"ע רנ"ב יו"ד הל' צדקה

א (א) א פדיון שבויים קודם לפרנסת עניים ולכסותן
א [א] (ב) ואין מצוה גדולה כפדיון שבויים הילכך
לכל דבר מצוה שגבו מעות בשבילו יכולים לשנותן
לפדיון שבויים (א) ב ואפי' אם גבו לצורך בנין בה"כ
ג ואפי' אם קנו העצים והאבנים והקצום לצורך הבנין
[ב] שאסור למכרם בשביל מצוה אחרת מותר
למכרם לצורך פדיון שבויים (ב) [ג] (ג) אבל אם
(א) בנאוהו כבר לא ימכרו אותו (ג) ב [ד] (ד) (*ומ"מ

(ד) כלקמן סי' רנ"ו סעיף ד'):

ב [ה] ד המעלים עיניו מפריון שבויים עובר על לא
תאמץ את לבבך ועל לא תקפוץ את ידך ועל לא
תעמוד על דם רעך ועל לא ירדנו בפרך לעיניך
ובטל מצות פתוח תפתח את ידך לו ומצות וחי
אחיך עמך ואהבת לרעך כמוך והצל לקוחים למות
והרבה דברים כאלו :

ג ה כל רגע שמאחר לפדות השבויים היכא דאפשר להקדים הוי כאילו שופך דמים :
ד ו אין פודין השבויים (ד) יותר (ה) מכדי (ו) דמיהם מפני תיקון העולם
ה [ו] שלא יהיו האויבים מוסרים עצמם עליהם לשבותם [ז] ז אבל אדם יכול
לפדות את עצמו בכל מה שירצה [ח] ח וכן לת"ח או אפי' אינו ת"ח אלא שהוא
תלמיד חריף ואפשר שיהיה אדם גדול פודים אותו בדמים מרובים (ולס לסמו כלמר
דמי לו לא עיין כסוף לקן העור סי' ע"ח) :

5. ספר חינוך

תיב. שלא לקח כפר להציל ממות הרוצח

שלא לקח כפר, כלומר פדיון, ואפלו כל ממון שבעולם להציל נפש הרוצח שלא להרגו, שנאמר "ולא תקחו כפר לנפש רצח אשר הוא רשע למות".

שורש מצוה זו ידוע, שאם הרשו אדוני הארץ לקח כפר מיד הרוצח, נמצא שכל הגדול מחברו ועשיר ממנו יהרגנו אם יחרה אפו עליו ויתן כפרו, ונמצא חרב איש באחיו, והישוב בטל.

מדיני המצוה. מה שאמרו זכרונם לברכה (כתובות לו, ב) שאפלו רצה גואל הדם לפטרו ואמר לדין שהוא מוחל על דמו ושיקחו ממנו כפר אם ירצו אינן רשאים ליקח הכפר ולא לפטרו בכל ממון שבעולם, אלא יומת כמצות האל עלינו. ויתר פרטיה במסכת מכות [הי' רוצח כ"א].

ונוהגת בזמן הבית בזכרים ונקבות, שעכשיו בזמן הזה אין לנו עסק בדיני נפשות. ואומרים כאן שנוהג אסור זה גם בנקבות ואף על פי שהן אינן דנות, הענין הוא שאם אולי בזמן [הזה] [הבית] מחמת איזה סבה יבוא ביד אשה ענין שישאלו ממנה להציל נפש רוצח בשביל ממון שהיא מוהרת משום לאו זה שלא לקח ממון ותצילנו. והעובר על זה, בין איש בין אשה, ולקח כפר להציל הרוצח עבר על לאו זה, וענשו גדול מאד, כי הוא סבה לאבוד כמה נפשות מישראל.

3. במדבר.

כא (א) וישמע הכנעני מלך־ערד ישב הנגב כי בא ישראל דרך האתרים וילחם בישראל וישב ממנו שבי: (ב) וידר ישראל נדר ליהוה ויאמר אם־נתן תתן את־העם הזה בידי והחרמתי את־עריהם: (ג) וישמע יהוה בקול ישראל ויתן את־הכנעני ויחרם אתהם ואת־עריהם ויקרא שם־המקום חרמה: פ (ד) ויסעו מהר ההר דרך ים־סוף

יתיב לחור להם מנוקם [סם י"] : ויסב מנהון סבי. סינה
ספקה למת : (ב) והחרמתי. הקדים סללם לגבוה : (ג) ויחרם
אתהם. יבכלינה : ולם עליהם. וסכעי גנוס : (ד) דרך ים

2. בראשית יד.

ברית־אברם: (יד) וישמע אברם כי נשבה אחיו וירק את־חניכיו ילידי ביתו שמנה עשר ושלש מאות וירדף עד־דן: (טו) ויחלק עליהם לילה הוא ועבדיו ויכם וירדפם עד־חובה אשר משמאל לדמשק: (טז) וישב את כל־הרכש וגם את־לוט אחיו ורכשו השיב וגם את־הנשים ואת־העם: (יז) ויצא

במדבר לה (לא)

נפש למות: (לא) ולא־תקחו כפר לנפש רצח אשר־הוא רשע למות כי־מות יומת: (לב) ולא־תקחו כפר לנוס אל־עיר מקלטו לשוב לשבת בארץ עד־מות הכהן:

7. רמב"ן

(לא־לב) ולא תקחו כפר וגו'. הנכון בכתוב הזה, כי בתחלה הזהירנו מן המזיד ולא תקחו כפר פדיון ממון לנפש רוצח אשר הוא רשע למות, כי על כל פנים יומת לא ינצל בשום ענין מן המיתה לא בגלות ולא במכות ועָנשים אחרים. ואחר כן אמר, ולא תקחו כפר שינוס וישוב לארץ, עד מות הכהן, ויחזור אל מחיבי הגלות אשר הזכיר שבהם עקר הפרשה. כאלו אמר, וכן לא תקחו כפר